

KANNUS JUURET ELÄMÄLLE

Kuntastrategia 2022-2026

Sisälllys

1. Tilannekuva
2. Missio
3. Arvot
4. Visio
5. Strategia

Tilannekuva 1 (2)

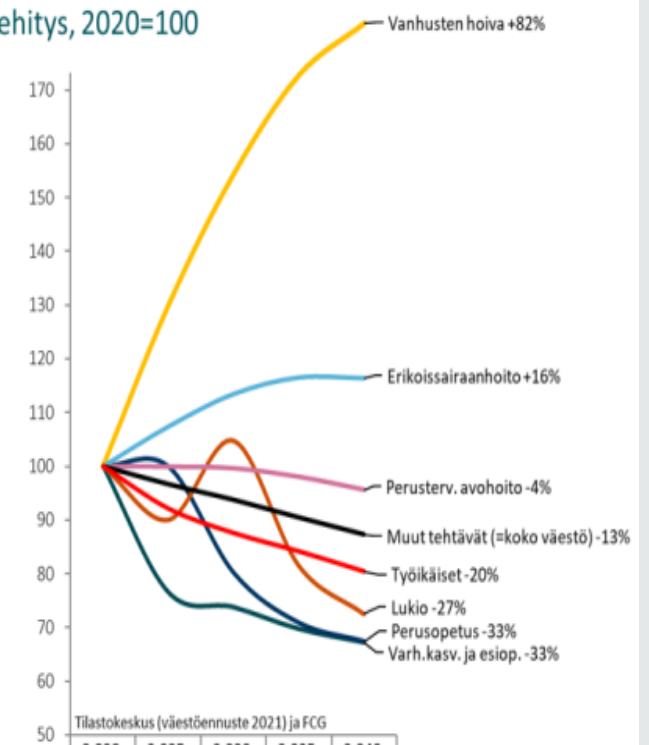
- **Ilman tutkintoa** olevien 20–24-vuotiaiden osuus koko maan ja vertailuryhmän keskimääräistä alhaisempi.
- **Työpaikkojen määrä** laskenut merkittävästi vuodesta 2008, mutta lasku pysähtynyt 2019.
- **Yritysten määrä** kasvanut 10 % 2018–2021.
- GINI-kertoimella mitattuna **tuloerot** suhteellisen pienet.
- Kolmannes työllisistä **pendelöi** Kannuksesta erityisesti Kokkolaan.
- Kriisikuntakriteeristön perusteella kunnan **taloudellinen asema** on vakaa. Alijäämää ei ole, mutta veroprosentti ja konsernin suhteellinen velkaantuneisuus ylittää raja-arvon.
- **Hiilidioksidipäästöt** laskivat 32 % asukasta kohti 2006–2019.
- Väestön **sairastavuus** THL:n ikävakioidun sairastavuusindeksin mukaan korkeammalla kuin useimmissa vertailukunnissa (117/100).
- **Tutkinnon suorittaneiden** osuus 15 vuotta täyttäneistä vertailuryhmän keskimääräistä tasoa ja alle koko maan tason.
- **Väestökehitys** on ollut laskeva, mutta syntyneiden määrän lasku on tasaantunut.
- **Verotettavat ansiotulot** asukasta kohti jäävät hieman vertailuryhmän keskimääräisestä tasosta ja selvästi maan keskiarvosta.
- **Toimeentulotukea** pitkäaikaisesti saaneiden osuus 25–64-vuotiaista vertailukuntien kärkeä.
- Yrittäjien kuntabarometrin (2020) mukaan kunnan **elinkeinopolitiikassa** paljon parannettavaa, heikoin arvosana kunnan hankintapolitiikassa.

Tilannekuva 2 (2)

- **Vetovoimatutkimuksen** (2022) perusteella seutukaupunkeja suositellaan pitämään kiinni vahvuuksistaan (turvallisuus, liikenteellinen saavutettavuus, asuinympäristön viihtyisyys) ja panostamaan erityisesti sellaisiin kuntaimagoon vaikuttaviin tekijöihin, jotka eivät ole keskimäärin seutukaupunkien vahvuuksia. Näitä ovat kuntakeskuksen viihtyisyys ja vireys, uudistuvuus sekä persoonallisuus ja erottuvuus.
- Väestökehityksen näkymät säätelevät vahvasti kuntatalouden ja mm. palveluverkon kehittämistarpeita. Varhaiskasvatuksen määrällinen tarve supistuu voimakkaasti jo kuluvalle valtuustokaudella.
- Sotepe-uudistus pienentää kaupungin rahoitusriskejä, mutta korostaa konserniriskejä. Toimintakatteen sopeutusvara alenee, poistojen osuus toimintakatteesta kasvaa ja suhteellinen velkaantuneisuus nousee – talouden tasapainovaatimus korostuu. Kiinteistöveron ja myyntituottojen osuus tulorahoituksesta kasvaa selvästi vuodesta 2023 alkaen.
- TE24-uudistuksen myötä kunnan rooli paikallisen elinvoiman edistäjänä vahvistuu entisestään. Työpaikkojen syntymisen ja työvoiman löytymisen ja työllistyvyyden edistämisen teema korostuu ja edellyttää yhteistyötä alueen kuntien kesken erityisesti suhteessa koulutuksen järjestäjiin.
- Uuden kunnan taloudessa (2024) työllisyyden ja elinkeinojen edistäminen on perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen jälkeen kolmanneksi suurin menoerä.
- Maailmantilanne Euroopassa käytävän sodan aiheuttamine heijastevaikutuksineen voi aiheuttaa arvaamattomia seurauksia Kannuksenkin kehitykseen.

Palvelutarpeiden kehitys, 2020=100

Kannus

Tilastokeskus (väestöennuste 2021) ja FCG

	2 020	2 025	2 030	2 035	2 040
Varh.kasv. ja esiop. -33%	100	77	74	70	67
Perusopetus -33%	100	100	80	71	67
Lukio -27%	100	90	105	82	73
Vanhusten hoiva +82%	100	130	154	173	182
Perusterv. avohoito -4%	100	100	100	98	96
Erikoissairaanhoido +16%	100	107	113	117	116
Muut tehtävät (=koko väestö) -13%	100	97	94	90	87
Työikäiset -20%	100	92	88	84	80

Missio

- Tähtäämme kaikessa toiminnassamme kuntalaisten **hyvinvoinnin** ja alueen **elinvoiman edistämiseen** tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja **palveluita** sekä tarjoamalla foorumin kuntalaisten **osallisuuteen** ja vaikuttamismahdollisuuksiin.
- Kuluvalla valtuustokaudella Kannus korostaa elinvoiman edellytysten vahvistamista TE24-uudistukseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä hyvinvointialueuudistukseen liittyen. Uudistusten seurauksena kunnan rooli täydentyy palvelujen järjestäjästä kuntalaisten **edunvalvojaksi**. Johtamisessa painottuu konserni- ja sopimusjohtamisen sekä verkostoissa vaikuttamisen rooli.
- Strategian ohjaavuutta vahvistetaan seuraamalla sen toteutumista neljännesvuosittain kaupunginhallituksessa ja kahdesti vuodessa valtuustossa osana tilinpäätös- ja talousarvioprosessia. Tärkeiden yksittäisten päätösten vaikutus strategian toimeenpanoon kuvataan osana päätösesitystä erityisesti kaupunginhallituksessa.
- Strategia päivitetään tarvittaessa, vähintään kerran valtuustokaudessa. Markkinointi-, elinkeino- ja palveluverkko-ohjelma sekä vuosittaiset talousarviotavoitteet konkretisoivat ja täydentävät strategian linjauksia.

Arvot

ROHKEUS

Kannuslaiset tarkastelevat toimintaansa ennakkoluulottomasti ja suhtautuvat tulevaisuuden mahdollisuuksiin toiveikkaasti. Uteliaisuus ja harkittu riskinotto varmistavat uudistumisen, innovatiivisuuden ja muutoksen pyörteissä pärjäämisen.

YRITTÄJÄHENKISYYS

Mahdollisuuksiin tarttuminen, pelkäämättömyys hankaluuksien edessä ja peräänantamaton työteliäisyys niin yrittäjänä kuin missä tahansa roolissa on elinvoiman ja menestyksen mahdollistaja. Yrittäjähenkistä toimintaa kuvaa itsellisyys, omatoimisuus ja -vastuus sekä halu suoriutua asetetuista tavoitteista .

AVOIMUUS

Päätöksenteon ja toiminnan läpinäkyvyys lisää luottamusta ja luottamus asioiden sujumista, turhan kontrollin ja epäilyn vähentymistä. Avoimet valmisteluprosessit turvaavat kaikkien näkökulmien huomioimisen, kuntalaisten aktiivisen ja tasavertaisen osallisuuden sekä tarvittavan tiedon ja ymmärryksen hyödyntämisen toiminnassa.

Visio

- Vuonna 2040 Kannus on itsenäinen ja taloudellisesti vahva, luonnonläheinen ja turvallinen keskipohjalainen seutukaupunki.
- Kannuksen vireä kuntakeskus ja kehittyvät kylät, monipuolinen väestörakenne ja liikenteellinen saavutettavuus tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet asumiselle, työnteolle, opiskelulle, kulttuurille, harrastuksille ja palvelujen kehittymiselle.
- Kannuksen kaupunki on arvostettu työnantaja, joka osaavalla johtamisella huolehtii henkilöstönsä hyvinvoinnista. Yritysten toimintaedellytykset on turvattu joustavalla päätöksenteolla.
- Tekemisen voimaa saadaan kasvavasta Kannus-hengestä, vahvasta seutukaupungista Lestijokilaaksossa, kannuslaisia kuuntelevista päättäjäistä ja taloudellisia resursseja hallitusti kasvavasta ja sijoitetusta uusiutuvasta energiatuotannosta.
- Luonnonvarojen jatkojalostukseen ja biotalouteen perustuva innovatiivinen tuotantorakenne sekä vahva logistiikkaosaaminen tarjoaa työtilaisuuksia ja lisää Kannuksen tunnettuutta vetovoimaisena asumis-, yrittämis- ja käyntikohteena.

Missä on onnistuttava: Strategia 2022–2026

Päämäärät	Mittarit	Strategiset tavoitteet
Elävä ja viihtyisä kuntakeskus	<ul style="list-style-type: none">▪ Lauantaisin auki olevat toimijat (kpl)▪ kuntakeskuksen asukasluku▪ Traficomien tähtiluokitus (1–5)▪ tapahtumat (kpl)▪ Rambollin elävyyksvertailuraportti	<ul style="list-style-type: none">▪ Vahvistetaan kuntakeskuksen elävyyttä varmistamalla yksityisten ja julkisten palvelujen (esim. kirjasto) saatavuus, saavutettavuus ja esteettömyys sekä luomalla viihtyisyyttä katujen kunnossapidolla, viherrakentamisella, valaistuksella sekä tapahtumilla ja aktiivisella toritoiminnalla. Keskustan kehittämissuunnitelma päivitetään.▪ Tiivistetään ja toiminnallistetaan keskustaa lisä-, täydennys- ja korotusrakentamisella sekä oleilutiloja järjestämällä.▪ Kylien elinvoima turvataan mm. laajakaistaverkkoa laajentamalla ja tieyhteyksien kunnossapidosta huolehtimalla.
Terve ja turvallinen ympäristö	<ul style="list-style-type: none">▪ hiilidioksidipäästöt t CO₂e/as.▪ vaihtoehtoisten käyttövoimien osuus (%) henkilöautokannasta▪ julkisten latauspisteiden ja uusien käyttövoimien tankkauspisteiden määrä (kpl)	<ul style="list-style-type: none">▪ Vauhditetaan uusiutuvien energiamuotojen kehittämistä luonnon monimuotoisuuden ja asumisviihtyvyyden asettamissa rajoissa sekä valtuuston ohjauksessa.▪ Hiilineutraalius saavutettu 2030.▪ Lestijoen hyödyntäminen kuntakuvan, harrastamisen ja matkailun voimavarana.▪ Luonnonsuojelualueen kehittäminen Rautakurun kansallispuistoksi.
Vireä elinkeinoelämä	<ul style="list-style-type: none">▪ yritykset (kpl), liikevaihto (€)▪ työpaikkaomavaraisuus (%)▪ työmarkkinatuen kuntaosuus (€)▪ työttömyysaste (%)	<ul style="list-style-type: none">▪ Keskeisten TE-palvelujen säilyttäminen lähipalveluna. Turvataan työllisyyspalvelujen jatkuvuus ja tavoitellaan korkeaa työllistymisastetta syrjäytymisvaarassa olevien keskuudessa. Kehitetään kotoutumispalveluja tavoitteena työllistyminen.▪ YritysKannus Oy:n toimintojen kehittäminen, tavoitteena ainakin yksi teollinen uusinestointi.▪ Kaupungin kaavoitus- ja hankintapolitiikka tukee paikallista yrittäjyyttä, markkinavuoropuhelua ja vuorovaikutusta yrittäjien kanssa tiivistetään.
Hyvinvoinnin edistäminen	<ul style="list-style-type: none">▪ HYTE-kerroin (p)▪ vapaa-ajan palveluiden käyttäjät (kpl)▪ toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, osuus (%)	<ul style="list-style-type: none">▪ Kitinkankaan palveluja kehitetään edelleen mm. hankerahoituksen avulla.▪ Yhdyspinnat hyvinvointialueen kanssa suunnitellaan tarkasti erityisesti senioriasumisen, järjestöyhteistyön ja oppilashuollon alueilla.▪ Keskeinen tavoite on pienentää pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien määrää.